

Til: Finansminister Siv Jensen; Stortingets finanskomité

Oslo, tirsdag 2. juni 2015

Utvidet land-for-land rapportering viktig for åpenhet og mot korrupsjon og fattigdom

Vi viser til lovforslaget om utvidet land-for-land rapportering som debatteres i Stortinget fredag 5. juni etter interpellasjon fra Stortingsrepresentant Truls Wickholm (Ap) til finansminister Siv Jensen.

Forum for Utvikling og Miljø (ForUM), et nettverk av 50 norske organisasjoner, håper finansministeren og komiteen vil støtte dette forslaget. Det vil føre til mer åpenhet, stabilitet og er et viktig verktøy for å bekjempe kapitalflukt, korrupsjon, kriminalitet og fattigdom.

Utviklingsland og fremvoksende industriland taper enorme verdier på ulovlig kapitalflukt, det mangedoblede av hva landene får gjennom bistand - hele 6600 milliarder USD i perioden 2003–2012. Mesteparten av dette består av multinasjonale selskapers skatteflukt som gjemmes gjennom skatteparadiser. Skatt- og kapitalflukt er derfor et sentralt tema i FN-forhandlingene om Finansiering for utvikling (FfD), som Norge leder fram mot toppmøtet i Addis Abeba i juli og ForUM følger tett. I første utkast til resolusjon er blant annet offentlig land-for-land-rapportering et viktig tiltak.

I januar 2014 innførte Norge krav om land-for-land rapportering for alle norskregistrerte, multinasjonale selskaper som driver innen petroleums- og gruveindustrien, samt innen skogdrift. Det innebærer at multinasjonale selskaper må rapportere spesifikke finansielle opplysninger for hvert land de opererer i, for eksempel hvor mye de har betalt i skatter og avgifter til hvert enkelt land, gevinst, omsetning og antall ansatte. Dette er nødvendig, men ikke tilstrekkelig.

Dagens rapportering har vesentlige mangler:

1. Forskriften er ikke en-land-for-land-rapportering, fordi den ikke krever at det rapporteres fra alle land. I stedet gir forskriften makt og unntak til selskapene, slik at de ikke trenger å rapportere fra skatteparadiser. Som blant annet Publish What You Pay Norge, Tax Justice Network og ForUM har påpekt er formålet med denne rapporteringen nettopp å synliggjøre hvorvidt selskaper plasserer penger i skatteparadiser. Da må forskriften gjelde for alle land. <http://www.forumfor.no/nyheter/2013/norge-vil-lede-an-mot-kapitalflukt-men-risikerer-%C3%A5-sakke-akterut>
Til orientering har EU har vedtatt en lov om land-for-land-rapportering som inkluderer skatteparadiser (alle jurisdiksjoner).
2. Forskriften gjelder ikke alle sektorer, til tross for at den ulovlige kapitalflukten skjer innenfor alle bransjer. I mai stemte EU-parlamentet for å utvide EUs land-for-land-rapportering til alle sektorer. Kravet om utvidet land for land rapportering er også lagt inn som merknad i innstilling 290 S om investeringsstrategien for Statens Pensjonsfond Utland.

3. Forskriften krever ikke at selskaper skal rapportere kostnadssiden.
4. Forskriften holder rapporteringen unna årsregnskapet, på tross av at det viktigste instrumentet for finansiell informasjon for finansielle brukere, er årsregnskapet.

I utvidet land-for-land-rapportering skal opplysninger om blant annet inntekter, kostander, skatt, produksjon og investeringer, rapporteres for alle land et selskap er registrert i, og dette oppgis enkelt i noter i årsregnskapet.

Utvidet land-for-land-rapportering vil gjøre det vanskeligere for multinasjonale selskaper å gjemme bort penger i skatteparadiser, og vil bidra til å mobilisere skatteinntekter som er nødvendig for å oppfylle FNs nye mål for bærekraftig utvikling 2015-2030, der alle land nå deler den samme forpliktelsen om å utrydde fattigdom. Vi ber om at komiteen vil delta i debatt om denne viktige åpenhetsloven førstkommande fredag og å stemme for lovforslaget når det legges fram i merknad i revidert nasjonalbudsjett. Organisasjoner og media vil følge tett med på saken.

Vi er glade for komiteens behandling av to andre viktige saker forrige uke, henholdsvis innstillingen om å opprette et norsk offentlig eierskapsregister for å sikre åpenhet om eierskap i norske selskap, og å trekke Oljefondet ut av kull som vil gi stor klimagevinst.

Sammen med offentlige eierskapsregister vil den utvidete land-for-land-rapporteringen bli et viktig og effektivt verktøy for å hindre ulovlig kapitalflukt og fremme bærekraftig utvikling og åpenhet.

Lykke til med dette viktige arbeidet!

Vennlig hilsen

Andrew Preston
Daglig leder

Borghild Tønnessen-Krokan
Seniorrådgiver

Kristina Fröberg
Seniorrådgiver